

## Forslag til endringer i prisopplysningsforskrifte og forskrift om kraftomsetning og netjtjenester

Det vises høring av 8. april 2022 angående forslag til endringer i prisopplysningsforskriften og forskrift om kraftomsetning og netjtjenester.

### Hovedbudskap

Energi Norge støtter i hovedsak de foreslåtte endringene i denne høringen. Forslagene er i hovedsak er i tråd med ordningen Trygg strømhandel, som er en sertifiseringsordning som Energi Norge har lansert sammen med Distriktsenergi. Med andre ord er dette langt på vei en forskriftsfesting av reglene i Trygg strømhandel, noe som er viktig siden ordningen er frivillig.

Vi ønsker likevel å gi noen skriftlige innspill/kommentarer til noen av de beskrevne forslag.

### Obligatorisk enhetspris

Departementene ber om innspill på hvordan en obligatorisk enhetspris bør utformes. I en fastprisavtale hvor prisen er gyldig i hele avtaleperioden (med forbehold om endringer i offentlige avgifter), må den avtalte prisen anses som en enhetspris som oppgis. Den kan lett sammenlignes med andre avtaler på strømpris.no, hvor avtalene bør organiseres etter avtalelengde for å sikre at kundene sammenligner like produkter. Tilsvarende vil gjelde for standard variable produkter, hvor prisen vil kunne endres med 30 dagers varsel i henhold til dette høringsforslaget. Kunden bør da, når hen mottar et skriftlig varsel, kunne vurdere om det finnes gunstigere avtaler. Uansett er gjeldende pris en enhetspris som varer inntil varselperioden er over.

Når det gjelder spotpris avtaler (områdepris), er dette mer utfordrende da prisen som kjent fastsettes av Nord Pool dagen før. De aller fleste strømleverandører operer med time-for-time pris multiplisert med volumet i samme time. Det vil medføre at mange

[www.energinorge.no](http://www.energinorge.no)

Postboks  
7184 Majorstuen, 0307 Oslo

Besøksadresse  
Middelthuns gate 27, 0307 Oslo

Telefon  
(+47) 23 08 89 00

E-post  
post@energinorge.no

kunder ikke vil ha samme gjennomsnittlige kWh pris i måneden, siden bruksmønstret er forskjellig. Selv om bensinstasjoner opererer med pumpepris, blir ikke kostnaden den samme for alle kundene da de fyller ulikt volum. På slike avtaler, konkurrerer strømleverandørene på påslaget de har, enten per kWh, fastbeløp eller begge deler. Selve områdeprisen og påslaget vil bli skilt i henhold til dette høringsforslaget, noe Energi Norge er positiv til. Strømpris.no bør beregne antatt gjennomsnittlig kWh pris når kunden legger inn sitt forbruk, inklusive eventuelle fastbeløp. Tilsvarende kan strømleverandørene oppgi gjennomsnittlig kWh pris på fakturaen for siste måned.

### **Begrepsbruk og definisjoner**

I høringsdokumentet bruker departementet både begrepene strøm og kraft, dog mest kraft (kraftleverandører, strømvaktalen, kraftpris, kraftomsetning mm). Det i seg selv kan være forvirrende, ikke minst for kundene. Strøm, og strømpris, har vært en "hot" mediesak det siste året, men felles for alle media er at de omtaler dette som strøm. Forbrukerrådet har ansvaret for strømpris.no hvor strømpriser og strømvaktaler omtales. Våre medlemmer kaller seg strømleverandører, og Energi Norge har etablert Trygg Strømhandel. Dokumentet viser også til standard kraftleveringsavtale som er under revisjon og vil bli kalt standard strømleveringsavtale. Departementene oppfordres til å benytte strøm så langt det er mulig (strømpris, strømleverandør, omsetning av strøm og strømvaktale) noe som vil være en del av forenklingen overfor kundene.

Energi Norge støtter også at begrepet tilleggstjenester defineres. Vi er også positive til at tilleggstjenester spesifiseres tydelig for seg selv på fakturaen. Vår forståelse er at dette gjelder alle tjenester som ikke inngår i påslaget på selve strømmen og som prises uavhengig. Energi Norge er også enige i at gjennomsnittspriser for 10 000, 20 000 og 30 000 kWh fjernes, vi tror det kan være mer villedende enn veiledende. For kunden er det viktig at strømpris.no oppgir gjennomsnittsprisen som gjelder for kunden (ref ovenfor).

Det stilles krav om at avtalenavnet skal stå på fakturaen. Vel så viktig vil det være å stille krav om at avtalenavnet skal være presise og enkle å forstå.

Energi Norge kan ikke se at det er ytterligere opplysninger knyttet til prisen som bør fremgå av markedsføringen, gitt kravene som er spesifisert i denne høringen.

### **Opplysninger som skal gis i markedsføringen**

På side 12 i høringsdokumentet foreslås det at strømleverandørene i sin markedsføring skal vise til at avtalen kan sammenlignes med andre avtaler på strømpris.no, også i digitale kanaler. En ting er om dette er praktisk gjennomførbart, men er det også et rimelig krav sammenlignet med andre bransjer? Er eksempelvis Elkjøp pålagt å

oppfordre kundene til å sammenligne priser i sin markedsføring? Strømlleverandørene opererer i et konkurranseutsatt marked, hvor ikke pris alene bør være avgjørende for hvilken leverandør hen skal velge. Etter vår oppfatning må det være nok at opplysningen om strømpris.no er på fakturaen og på hjemmesiden, da kunden uansett må inn på leverandørens hjemmeside for eventuelt å bestille strøm.

### **Strømlleverandørens prislister**

Energi Norge er positiv til at strømlleverandørene skal ha en oppdatert prisliste på hjemmesiden. Så er vi usikre på om også utgåtte, men aktive avtaler, eller andre spesialavtaler også bør være med siden de faktisk ikke kan velges, eksempelvis gunstige fastprisavtaler fra sommeren 2021. Etter hvert kan det bli svært mange aktive, men utgåtte fastprisavtaler. Det kan både forvirre og irritere kundene. Så er vi enige i at kundene må kunne finne avtalen og prisen på hjemmesiden, eksempelvis på Min side eller en egen side kalt "Utgåtte, men aktive avtaler" med tydelig informasjon om at avtalene ikke kan velges. I denne sammenhengen kan det vises til Trygg Strømhandel:

*"Korrekt informasjon om alle strømvavtaler virksomheten markedsfører skal være enkelt tilgjengelig for alle. Med "enkelt tilgjengelig" mener vi her at all informasjon skal komme tydelig frem via alle aktuelle kanaler virksomheten bruker for markedsføring av sine produkter. Dersom virksomheten ønsker å tilby bestemte avtaler kun for bestemte kundegrupper, kan informasjon om slike avtaler gjøres tilgjengelig kun for de relevante kundegruppene, og ikke være allment tilgjengelig."*

Samtidig, siden mange av dagens ulike avtaler er knyttet opp mot ulike tilleggstjenester (styring av elbillading/annen last, solcellebank mm) og som skal spesifiseres for seg på fakturaen, er spørsmålet om de ulike avtalene skal fremstå som "strippet", hvor kunden må velge to produkter hvis hen ønsker eksempelvis elbillading som tilleggstjeneste. Det vil kunne gjøre prissammenligningen vanskeligere for kunden.

BFD foreslår at kraftleverandøren i markedsføring alltid skal gi opplysninger om avtalens strømpris og påslag, samt fastbeløp på spotprisavtaler. Vi antar at kravet om å oppgi fastbeløp også gjelder fastprisavtaler og variable strømprisavtaler (3.3.2).

Det stilles også krav om at bruddgebyr tydelig skal fremkomme av markedsføringen. Det vil samtidig være en hjelp for kundene at beregningen av bruddgebyr standardiseres og også fremkommer i markedsføringen. Fra standard strømlleveringsvilkår benyttes følgende:

"Kunden kan bytte avtale eller leverandør med 30 dagers oppsigelsestid med mindre annet er avtalt. Strømlleverandøren kan kreve at kunden betaler erstatning (bruddgebyr)

dersom leverandøren lider økonomisk tap som følge av oppsigelsen. Erstatningen beregnes ved å legge til grunn differansen mellom den avtalte prisen og et gjennomsnitt av fremtidsprisen på Nasdaq for de gjenværende månedene/årene av kontrakten. Leverandøren kan kreve at kunden betaler denne prisdifferansen multiplisert med det definerte volumet som er avtalt ut avtaleperioden samt administrative kostnader "

Når det gjelder produkter som endrer pris etter en gitt periode (såkalte lokketilbud), vil det være mulig å beskrive dette på hjemmesiden. Samtidig er strømlleverandørene pålagt å rapportere avtalene til strømpris.no, som, som nevnt ovenfor, bør kunne beregne gjennomsnittlig pris. Hvordan skal det gjennomføres hvis leverandøren har oppgitt pris i området 1-5 øre per kWh? Det som er viktig for kunden er å vite hvilken pris avtalen starter på, hvor lenge den prisen varer samt motta skriftlig varsel i god tid før prisen endres.

### **Krav til varsel om endrede avtalevilkår**

Energi Norge støtter at en eventuell endring i eller opphør av avtalen tidligst kan tre i kraft 30 dager etter at varsel er mottatt av forbruker. I forskriften står det at kunden skal varsles i form av SMS og epost. Etter vår oppfatning bør det stå ".. av SMS eller epost". Det viktigste er kravet om skriftlig varsel, og ikke alle ønsker å oppgi både epost og mobilnummer eller ønsker å få varsel i begge kanaler.

På side 15 sier departementet: "*Ved vesentlige endringer i vilkårene kreves det uttrykkelig aksept fra kunden. Dersom slik aksept ikke gis, opphører avtalen når de varslede endringene trer i kraft. Som vesentlige endringer regnes blant annet endringer i de grunnleggende vilkårene for avtalen, for eksempel endring av produkttype*". Dette vil kunne være en utfordring generelt, men også når en aktiv, men utgått avtale oppheves hvor kanskje mange kunder er involvert. Hvis kunden(e) ikke skriftlig aksepterer, men ikke nødvendigvis er imot endringen, og leverandøren må avslutte leveransen (avtalen opphører), vil kunden automatisk havne på leveringsplikt – med mindre hen inngår ny avtale med samme eller ny leverandør. Det er normalt ikke ønskelig sett fra kunden. Vi ber departementet vurdere om man i slike tilfeller heller bør kreve at kunden varsles skriftlig minst to ganger, senest 14 dager før opphør.

### **Opplysninger ved lading av elektriske kjøretøy**

Energi Norge har ingen sterke meninger om hvilken forretningsmodell som er å foretrekke ved lading. Samtidig tror vi det er viktig at dette standardiseres, særlig for hurtiglading, slik at det enten er per minutt eller antall kWh. Det siste er å foretrekke, siden mange ladestasjoner reduserer effekten når mange lader slik at antall minutter kan variere fra stasjon til stasjon. Så vil det være naturlig at prisen per kWh avhenger av

effekt (under 22 kW, 50 kW og 150 kW), da nettleia normalt vil kunne være betydelig høyere ved høyere spenning.

### **Sluttbrukers tilgang til Elhub**

Energi Norge er positiv til at sluttbrukere gis tilgang til sine data i Elhub. Samtidig er dette tjenester som i dag håndteres både av strømleverandører og uavhengige tjenestetilbydere. Alle data ligger også på Min side enten hos strømleverandør eller nettselskap (eller begge). Sett fra bransjen, er dette en tjeneste vi ønsker å tilby kundene, men hvor kunden kan logge seg direkte på Elhub hvis hen ønsker det.

### **Krav til utforming av faktura**

Energi Norge er positiv til de foreslåtte endringene, hvor områdepris, påslag og tilleggstjenester spesifiseres hver for seg, hvor tilleggstjenester blir betegnet som priselement. Så vil det være en utfordring at eksempelvis NO1 prisen som oppgis på fakturaen, ikke vil være lik NO1 prisen hos Nord Pool, da prisen på fakturaen vil være en veid pris basert på kundens forbruksmønster. Vi tar gjerne et møte for å diskutere hvordan dette kan tydeliggjøres på fakturaen slik at bransjen, men også myndighetene, unngår unødvendige klager.

På side 24 sier departementet, slik vi leser det, at begrepet påslag ikke skal benyttes. Samtidig er begrepet benyttet på fakturaeksemplene. Vi velger å oppfatte dette dithen at påslaget ikke skal inkludere tilleggstjenester, kun kostnader i forbindelse med strømleveransen samt fortjeneste. Mulig det kan være hensiktsmessig at det på fakturaen står "Påslag strømleveransen" slik at det fremgår tydelig for kunden. Vi er også positive til at prisområde oppgis på fakturaen, selv om dette nok er ukjent for de fleste kunder.

Energi Norge støtter departementets vurdering av at fakturering på bakgrunn av det faktiske forbruket i hver enkelt time er å foretrekke.

Vi støtter også kravet om at avtalenavn klart må fremgå på fakturaen, og være lett å skille fra andre avtaler.

Energi Norge støtter også at varighet på en fastprisavtale eller fast påslag for en gitt periode skal oppgis på fakturaen.

I vedlegget som viser fakturaen, står det nevnt at fødselsdato skal oppgis. Vi antar dette bare er en inkurie da bransjen, og Elhub, benytter fødselsnummer.

### **Prissammenligningstjenesten (strømpris.no)**

Høringen vil medføre betydelige endringer i markedsføring og innhold i avtalene, noe som også vil medføre betydelige endringer i strømpris.no. Eksempelvis sies det i høringsdokumentet at hvis en avtale er forbehold "nye kunder", må det også spesifiseres hva som skal til for å oppfylle kravet til "ny kunde". Det korte svaret er at ny kunde er en forbruker som ikke er en kunde av denne strømleverandøren i dag, men hvor og hvordan skal dette beskrives? Skal dette fremgå både på egen hjemmeside, men også i strømpris.no?

Det vil være behov for betydelig utvikling av strømprisportalen, noe vi vil anbefale at bransjen bidrar til. Samtidig vil vi vise til vårt brev av 20.08.21 hvor vi oppfordrer departementet til å overføre portalen til Forbrukertilsynet, som regulator og tilsynsmyndighet. Siden strømleverandørene pålegges å vise til strømportalen, er det uheldig at den samtidig benyttes til å "henge" ut enkelte leverandører. Etter vår mening har også portalen store svakheter, eksempelvis ved at det fortsatt er "lokketilbudene" som ligger øverst med avtaler hvor påslaget må økes.

### **Avslutningsvis**

Energi Norge er som nevnt positive til de fleste foreslåtte endringer, og ser frem til å bidra videre i arbeidet med å forbedre sluttbrukermarkedet for strøm!

Vennlig hilsen  
Energi Norge



Toini Løvseth  
Direktør Marked, elektrifisering og kunder



Ulf Møller  
Næringspolitisk rådgiver